

Huvudman

Södertörns Friskola Ekonomisk förening
Org.nr 769600-4238
info@frisko.la

Ärendet

Tematisk tillsyn av skolans val i årskurs 7–9 vid grundskolan Södertörns Friskola i Huddinge kommun.

Beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Södertörns Friskola ekonomiska förening en anmärkning avseende brister rörande fördelning av undervisningstid inom skolans val. Södertörns Friskola ekonomiska förening ska senast den **fredag den 31 januari 2025** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2024:7912) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen genomför under höstterminen 2024 en tematisk tillsyn för att kontrollera om verksamheten vid de skolor som ingår i tillsynen uppfyller författningarnas krav avseende fördelning av undervisningstid inom skolans val. Södertörns Friskola i Södertälje kommun ingår i den tematiska tillsynen.

Tillsynen har genomförts genom oanmält besök på skolenheten den 23 oktober 2024. Som en del av tillsynen har även en intervju med rektorn genomförts och dokumentation har granskats, bl.a. elevscheman. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Anmärkning

Skolans val

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av timplanen för läsåret 2024/25 framgår att huvudmannen beslutat om totalt 2 652 timmar undervisningstid för högstadiet. Av de 2 652 timmarna avser 219 timmar skolans val.

Rektorn uppger i intervju att skolan har arbetat med skolans val och profiler sedan 2003. Rektor uppger vidare att han tar beslutet om skolans val och att huvudmannen efter förslag från rektor beslutat om fördelningen av undervisningstiden.

Utredningen visar att skolan har olika profilinriktningar där en är bild och form.

Av Skolinspektionens granskning av timplanen framgår bland annat att undervisningstiden i de samhälls- och naturorienterande ämnena och i bild, idrott och hälsa, musik, slöjd samt i teknik inte har minskats med mer än 20 procent till förmån för skolans val.

I hem- och konsumentkunskap har undervisningstiden minskats med 20 timmar (90 x 0,22) till 70 timmar.

Rektorn uppger i intervju att undervisningstiden i hem- och konsumentkunskap har minskats med mer än 20 procent. Vidare uppger rektor att läraren i hem- och konsumentkunskap planerar undervisningen utifrån fyra år och att tid har fördelats till undervisningen i årskurs 6.

Rättslig reglering

Utöver de ämnen som räknas upp i 10 kap. 4 § skollagen ska det finnas skolans val. Skolans val får omfatta ett lokalt tillval, om Statens skolverk har godkänt en plan för undervisningen (10 kap. 4 § skollagen).

För läsåret eller för kortare tid ska det finnas ett schema för undervisningen (3 kap. 6 § skolförordningen (SFS 2011:185)).

Av timplanen för grundskolan framgår hur den garanterade undervisningstiden i ämnena ska fördelas på högstadiet. Huvudmannen ska efter förslag av rektorn besluta om fördelning av undervisningstiden mellan årskurserna. (9 kap. 3–4 §§ och bilaga 1 till skolförordningen).

I timplanen anges ett antal timmar som får användas för skolans val. Utrymmet för skolans val ska användas för undervisning i ett eller flera ämnen. Inom skolans val får ett språk som eleven inte tidigare har fått undervisning i (nybörjarspråk) erbjudas. Rektorn beslutar om hur utrymmet för skolans val ska användas. Rektorn får inte uppdra åt någon annan att fatta sådana beslut (9 kap. 9 § skolförordningen).

Av bilagan framgår bland annat att vid skolans val får antalet timmar i timplanen per stadium för ett ämne eller en ämnesgrupp minskas med högst 20 procent. Antalet timmar för svenska eller svenska som andraspråk, engelska, språkval och matematik får dock inte minskas. (Bilaga 1, Timplan för grundskolan, till skolförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Södertörns Friskolas Ekonomisk förening verksamhet vid Södertörns friskola uppfyller författningarnas krav avseende att användningen av skolans val beslutas av rektorn och att huvudmannen efter förslag från rektor beslutar om fördelning av undervisningstiden mellan årskurserna. Av utredningen framgår att skolan har flera profiler varav en är bild och form.

Skolinspektionen bedömer dock att det är en brist att undervisningstiden i hem- och konsumentkunskap har minskats med mer än tillåtna 20 procent i omfördelning av undervisningstiden i skolans val.

Södertörns Friskola ekonomisk förening uppfyller därmed inte författningskraven avseende omfördelning av undervisningstid i skolans val.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Södertörns Friskola ekonomisk förening verksamhet vid Södertörns friskola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller fördelning av undervisningstid inom skolans val. Utredningen visar att undervisningstiden i hem- och konsumentkunskap har minskats för

mycket, men att skillnaden mot den tillåtna minskningen inte är stor räknat i timmar. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela ange Södertörns Friskola ekonomisk förenings en anmärkning.

Beslutet har fattats av utredare Cecilia Winberg

Utredaren Peter Sjöberg har varit föredragande i ärendet.